

[Bertel Dahlgaard.]

get til en særdeles grundig behandling post for post. Jeg går ud fra, at denne behandling vil forme sig som en genoptagelse af det sparearbejde, der blev misrøgtet i sidste folketingsssamling. Jeg minder om, at folketinget oven i købet ved lov har pålagt sig selv pligt til i tide at forberede de varige besparelser, som fra og med 1958 skal dække halvdelen af udgifterne til folkepensioneringen.

Formanden: Jeg skal her afbryde forhandlingen.

Angående Leonhard Hansens efterfølger her i tinget skal jeg meddele:

Der er ingen stedfortræder for socialdemokratiet i Århus amtskreds, og det ved folketingsmand Leonhard Hansens død ledigblevne mandat går herefter over til Haderslev m. fl. amters amtskreds, hvor 1. stedfortræder for socialdemokratiet er tidligere medlem af landstinget, trafik ekspedient Alfred Kristensen, Bylderup-Bov.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, onsdag den 5. december, kl. 10 med følgende dagsorden:

1) *Fortsættelse af første behandling af:*

Forslag til finanslov for finansåret fra 1. april 1957 til 31. marts 1958.

2) *Spørgsmål til ministrene.*

3) *Anden behandling af:*

Forslag til lov om indfødsrets meddelelse m. v.

Mødet hævet kl. 16²⁰.

33. møde.

Onsdag den 5. december kl. 10.

Formanden: Uden for dagsordenen giver jeg ordet til det ærede medlem hr. Aksel Larsen, for at han som ordfører for forslagsstillerne kan fremsætte et tidligere anmeldt forslag til folketingsbeslutning.

Ordføreren for forslagsstillerne (Aksel Larsen): Jeg tillader mig herved at fremsætte *forslag til folketingsbeslutning om forholdsregler mod prisstigninger.*

Det har længe været klart, at afskaffelsen af priskontrollen og dens såkaldte erstatning med loven om monopoltilsyn har bevirket, at priserne på befolkningens almindelige forbrugsvarer er steget mere, end de burde, og mere, end det er rimeligt. Nu er en ny og temmelig voldsom bølge af prisstigninger undervejs. Årsagen er lukningen af Suezkanalen, der igen er en følge af Englands, Frankrigs og Israels krig mod Ægypten. Det er naturligvis lidt vanskeligt at profetere, især om fremtiden, som Storm Petersen siger, men enhver, der har øjnene åbne, kan da se, at der vil komme endda særdeles alvorlige prisstigninger udefra, og enhver, der har øjnene åbne, må kunne se, at disse prisstigninger udefra vil blive endnu alvorligere herhjemme. Man er allerede godt i gang med at sætte priserne i vejret på lagervarer, som er indkøbt, før prisstigningerne som følge af Suezkrisen satte ind, og der må næres alvorlig frygt for, at priseniveauet i løbet af de nærmeste måneder vil stige endda ganske uhyggeligt. Enhver må erkende, at noget sådant vil være til alvorlig skade for Danmarks økonomi. Vi har hidtil, hvis man vil udtrykke sig mildt og forsigtigt, haft en inflatorisk tendens i udviklingen, men hvis priserne nu tager et voldsomt ryk op efter, er jeg bange for, at vi kommer ud i den rene inflation. Enhver kan sige sig selv, at dette vil være meget farligt for Danmarks økonomi, at det vil få følger for vor eksport, at det vil få følger også herhjemme i form af vanskeligheder for erhvervslivet, for beskæftigelsen o. s. v. Det vil umiddelbart få

[Aksel Larsen.]

alvorlige følger for forbrugerne, som kommer til at betale de forhøjede priser, og det forekommer den kommunistiske gruppe, at det er nødvendigt at forhindre eller afbøde i hvert fald de værste følger af dette, og derfor mener vi, at folketinget bør udtale sin mening om sagen.

Vi mener, at folketinget gennem en beslutning bør give den højtærede minister for handel, industri og søfart ekstraordinær fuldmagt til at benytte enhver eksisterende lovhjemmel til at forhindre alle urimelige prisstigninger. Hvis der ikke i de eksisterende love skulle være tilstrækkelig hjemmel for at gribe ind — og vi erkender, at det er særdeles tvivlsomt, om tilstrækkelig hjemmel forefindes, selv om meget afhænger af administrationen — er det vor mening, at der snarest ved lov på ny bør gennemføres priskontrol og vel at mærke en mere effektiv priskontrol end den, der tidligere har eksisteret. Vi er af den opfattelse, at det, der tiltrænges, er en lov om prisstop, en lov, som simpelt hen forbyder enhver prisstigning, der ikke i forvejen efter fornøden dokumentation er godkendt af samfundets priskontrollerende myndigheder.

Naturligvis kunne vi selv forsøge at udarbejde et lovforslag i den retning, men dels mener vi, at ministeren må have en mulighed for at undersøge, om der kan gøres tilstrækkeligt på basis af eksisterende lovhjemmel, dels er vi fuldstændig klar over, at regeringen har langt større, om jeg så må sige, tekniske muligheder for at udarbejde det rigtige lovforslag, end en gruppe har for at udarbejde et sådant lovforslag til privat fremsættelse. Måske overvejer regeringen allerede noget sådant, og hvis det er tilfældet, kan det jo være, at det forslag til folketingsbeslutning, jeg i dag har den ære at fremsætte for det høje ting, er overflødig, men det bliver vi ikke uvenner over — hvis det altså skulle være tilfældet, at regeringen selv sysler med tankerne.

Det forslag til folketingsbeslutning, jeg på min gruppes vegne skal fremsætte, lyder sådan:

„Folketinget opfordrer regeringen til ufortøvet og energisk at træffe forholdsregler til at forhindre prisstigninger på befolkningens almindelige forbrugsvarer. I det omfang yderligere lovhjemmel her-

til skønnes nødvendig, opfordres regeringen til at fremkomme med lovforslag.“

Jeg tillader mig at anbefale dette forslag til velvillig og meget hurtig behandling her i tinget.

Formanden: Eksemplarer af det nu fremsatte forslag til folketingsbeslutning vil blive omdelt.

Den første sag på dagsordenen var:

Fortsættelse af første behandling af forslag til finanslov for finansåret fra 1. april 1957 til 31. marts 1958.

(Foregående forhandling findes i tiden sp. 1329).

Forhandlingen genoptoges.

Alfred Jensen: Ved fremsættelsen af finanslovforslaget gjorde ministeren opmærksom på, at såfremt forudsætningerne for budgettet ikke forrykkes, kan udsigterne for finansåret 1957-58 ud fra et snævert statsfinansielt synspunkt karakteriseres som nogenlunde tilfredsstillende. Ministeren har selv sagt taget forbehold angående forrykning i forudsætningerne. Det er vel nødvendigt i almindelighed, og det er i særdeleshed nødvendigt i år, hvor fremtidsudsigterne tegner sig meget usikkert. Hvad der gælder ministeren, gælder naturligvis også andre, der beskæftiger sig med denne sag. De betragtninger, der kan fremføres om finanslovforslaget, må have deres udgangspunkt i forholdene, som de tegnede sig, da forslaget blev udarbejdet, og her vil jeg gerne sige, at det ikke kan være rigtigt kun at se på budgettet ud fra et snævert statsfinansielt synspunkt. Man må også se på, hvordan det virker i det hele taget.

Der regnes med 375 mill. kr. i overskud på statsfinanserne i indeværende år. Det vækker glæde hos finansministeren, men den måde, hvorpå dette overskud er tilvejebragt, og de virkninger, det har i samfundslivet, har ikke vakt idel tilfredshed, man kan sige tværtimod. De klager, Dansk Arbejdsmands Forbunds formand, Chr. Larsen, i fjor i december måned fremsatte om den økonomisk-politiske virkning på ar-